

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 4Csp/67/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1620202764
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Pastirčík
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2023:1620202764.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky sudcom Mgr. Jánom Pastirčíkom v spore žalobcu: O. zastúpeného: ZASTAVME ÚŽERU - Občianske združenie na právnu ochranu občana a finančného spotrebiteľa, IČO: 51 255 022, so sídlom Pod Hájom 1367/169, Dubnica nad Váhom, proti žalovanej: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., IČO: 47 233 516, so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a o zaplatenie 3 031,15 €, takto

rozhodol:

Súd určuje, že úver zo zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX, uzatvorenej dňa 15.7.2011 medzi žalobcom a žalovanou, je bezúročný a bez poplatkov.

Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 1 031,14 € zastavuje.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 2 000,01 € do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd priznáva žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 65,98 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 11.11.2020 sa žalobca voči žalovanej domáhal, aby súd: I. určil, že úver zo zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 15.7.2011 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou, je bezúročný a bez poplatkov, II. zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 3 031,15 € titulom bezdôvodného obohatenia. V žalobe uviedol, že dňa 15.7.2011 uzavrel so žalovanou zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej mu mal byť poskytnutý úver vo výške 1 170 €. Reálne mu však bol poskytnutý úver len vo výške 1 001,83 €, t.j. o poplatok za poskytnutie úveru 168,17 € menej. Poukázal na to, že v zmluve v bode 5. údaje o požadovanom úvere je uvedená RPMN vo výške 70,02 % a v bode 6. údaje o schválenom revolvingovom úvere vo výške 68,79 %. Žalobca bol toho názoru, že žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX neobsahuje zákonom vyžadované náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. a to: a/ skutočnú výšku úveru, b/ termín konečnej splatnosti úveru, c/ špecifikáciu termínov splatnosti jednotlivých splátok, d/ skutočnú výšku RPMN. Ročná úroková sadzba uvedená v zmluve vo výške 70,02 % je v rozpore s dobrými mravmi, neprímerane vysoká a preto neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že RPMN nemôže byť nižšia ako ročná úroková sadzba. V zmluve je tiež uvedený jednorázový poplatok za poskytnutie služby vo výške 168,17 €, ktorý nie je započítaný do RPMN. Na základe uvedeného žalobca považoval predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca uviedol, že na úver zaplatil celkom sumu 4 032,98 €, keď zaplatenie sumy 2 632,98 € (42 mesačných splátok vo výške 62,69 €) vyplýva z potvrdenia žalovanej zo dňa 29.10.2020 a zvyšných 1 400 € mu podľa potvrdenia jeho zamestnávateľa bolo strhnutých v období od 9/2018 do 10/2019. Po

odpočítaní sumu 1 001,83 € od sumy 4 032,98 € potom bezdôvodné obohatenie žalovanej predstavuje 3 031,15 €.

2. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe uviedla, že v časti navrhovaného určenia je žaloba procesne neprípustnou, a to z dôvodu, že sa v danej časti navrhuje rozhodnúť o otázke, ktorá je len predbežnou vo vzťahu k žalobe v časti o plnenie. Poprela tvrdenie žalobcu, že uhradil sumu 4 032,98 €, pretože podľa nej zaplatil len 3 001,84 €, z čoho suma 2 632,98 € predstavovala úhradu splátok a suma 368,86 € úhradu sankcií za omeškanie so splácaním. Zdôrazňovala, že žalobca nerozlišuje, že niektoré splátky boli uhradené zrážkou zo mzdy, a preto v podstate o tej istej platbe tvrdí dvakrát, že ide o bezdôvodné obohatenie. Žalovaná uplatnila námietku premlčania v rozsahu všetkých úhrad vykonaných žalobcom pred 11.11.2017. V období od 11.11.2017 do 11.11.2020 žalobca uhradil spolu sumu 1 800 € a v prevyšujúcom rozsahu je nárok premlčaný. Zo sumy 1 800 € pripadá na úhradu splátok suma 1 431,14 € (z čoho 801,10 € predstavujú zmluvné úroky) a zvyšných 368,86 € na úroky z omeškania. Mala za to, že v časti uhradenej istiny a úrokov z omeškania nemôže ísť o bezdôvodného obohatenie. Z názorom žalobcu, že úver je bezúročný a bez poplatkov, žalovaná nesúhlasila. Z ustanovenia článku 4 ods. 5 zmluvných dojednaní vyplýva, že deň splatnosti poslednej splátky úveru, resp. revolvingu podľa posledného splátkového kalendára je dňom konečnej splatnosti úveru. Deň splatnosti poslednej splátky úveru je uvedený v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, čím je splnená požiadavka vyplývajúca zo zákona. Rovnako je uvedená aj splatnosť jednotlivých splátok. Výška odplaty bola určená v súlade s § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti uviedla, že za podstatné prevýšenie v zmysle spomínaného ustanovenia sa považuje prevýšenie o viac ako 25 až 27 %. Priemerná výška odplaty v danom období bola 45,46 % a táto teda nebola v zmluve podstatným spôsobom prevýšená. Popierala aj tvrdenie o neuvedení výšky úveru. Zo zmluvy je totiž zrejmé, že výška úveru bola 1 170 € a túto žalobca aj čerpal, a to čiastočne na účet a čiastočne v rámci kompenzácie pohľadávok. Na základe uvedeného žiadala žalobu zamietnuť.

3. Žalobca v replike uviedol, že s vyjadrením žalovanej nesúhlasí. Jeho nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčaný nie je a je v súlade s § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Zdôraznil, že oznámenie veriteľa o schválení úveru je iba jednostranný právny úkon veriteľa a nemožno ho považovať za súčasť zmluvy uzavretej medzi stranami. Zotrvával na svojej argumentácii, že ročná úroková sadzba 70,02 % je v rozpore s dobrými mravmi, neprimerane vysoká, a preto neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Žiadal preto, aby súd žalobe vyhovel.

4. Žalovaná v duplike uviedla, že žalobca neuviedol dôvod, ktorým by účinne poprel uplatnenú námietku premlčania. Rovnako nepoprel jej tvrdenia o tom, koľko z úhrad žalobcu v období od 11.11.2017 do 11.11.2020 pripadá na úhradu istiny, koľko na úroky a sankcie spojené s omeškaním. V tejto súvislosti zopakovala svoju argumentáciu z vyjadrenia k žalobe. Bola toho názoru, že súčasťou zmluvy je aj oznámenie veriteľa o schválení úveru, keďže podľa zmluvných dojednaní tvorí prílohu zmluvy. Požadovala preto žalobu zamietnuť.

5. Žalobca na pojednávaní uskutočnenom dňa 14.6.2023 prostredníctvom právnej zástupkyne uviedol, že v plnom rozsahu sa pridržiava svojich doterajších vyjadrení. Vychádza zo skutočnosti, že žalovaná nepredložila úverovú zmluvu, ktorá de facto ani neexistuje. Tento právny vzťah bol založený na žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru a nie zmluvy. Uvedená žiadosť neobsahuje všetky náležitosti, ktoré má obsahovať písomná zmluva podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Zasláné oznámenie veriteľa o schválení úveru nemôže nahrádzať zmluvu, nakoľko ide o jednostranný právny úkon a zmluva je dvojstranný právny úkon, kde sa uvádzajú podpisy oboch strán. Na základe toho mal za to, že úver je bezúročný a bez poplatkov a žiadal, aby súd žalovanú zaviazal k vráteniu bezdôvodného obohatenia, ktoré predstavuje rozdiel medzi uhradenými splátkami a výškou poskytnutého úveru. Taktiež poukazoval, že reálne mu bolo zo strany veriteľa poskytnutých len 1 001,83 €, a nie 1 170 €, ako to prezentuje žalovaná. Sumu 168,17 € si žalovaná ako odplatu stiahla hneď, čiže úver bol o túto sumu ponížený. Na základe tohto bola nesprávne vypočítaná RPMN v neprospech spotrebiteľa. Podľa § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch, pokiaľ zmluva nemá písomnú formu a v zmluve je nesprávne uvedená RPMN, zmluva sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Vysvetlil súdu, že tvrdí, že v danom prípade nedošlo k uzavretiu zmluvy o úvere v písomnej forme, ale len v konkludentnej forme, keďže mu boli peniaze poskytnuté a zároveň ich aj splácal.

6. Žalobca na uvedenom pojednávaní prostredníctvom právnej zástupkyne zároveň uviedol, že nevie preukázať úhrady vo výške presahujúcej 3 001,84 €, a preto v prevyšujúcej časti berie žalobu v časti petitu o vydanie bezdôvodného obohatenia späť. Keďže žalobca si v žalobe vyčíslil výšku nároku vychádzajúc z úhrad vo výške 4 032,98 €, je zrejmé, že čiastočné späťvzatie žaloby sa týkalo sumy 1 031,14 € (4 032,98 € - 3 001,84 €). Žalovaná na výzvu súdu v podaní doručenom súdu dňa 4.7.2023 uviedla, že súhlasí s čiastočným späťvzatím žaloby. Vzhľadom na uvedené súd vzal zreteľ na tento právne účinný dispozitívny úkon žalobcu a konanie v časti o zaplatenie sumy 1 031,14 € zastavil (§ 145 ods. 2 v spojení s § 146 ods. 1 C.s.p.).

7. Po čiastočnom späťvzatí žaloby tak žalobca požadoval, aby súd: I. určil, že úver zo zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.7.2011 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou, je bezúročný a bez poplatkov, II. zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 2 000,01 € (3 031,15 € - 1 031,14 €) titulom bezdôvodného obohatenia.

8. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu a zistil tento skutkový stav:

9. Dňa 13.7.2011 žalobca podpísal žalovanou vopred pripravenú predtlač označenú ako „Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere“, číslo zmluvy XXXXXXXXXXXX, v ktorej boli vyplnené jeho osobné údaje v bode 2. označenom ako „Dlžník - osobné údaje“, a tiež údaje v bode 5. označenom ako „Údaje o požadovanom revolvingovom úvere v Eur (vyplňte)“, v ktorej žiadal žalovanú o poskytnutie úveru za týchto podmienok: poskytnutá čiastka úveru (úverový limit) 1 170 €; splatnosť úveru (počet splátok 42, splatnosť 20. dňa v mesiaci); mesačná splátka vrátane úrokov 62,69 €; celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 2 632,98 €; predpokladaná RPMN za úver 70,02 %; ročná úroková sadzba úveru 70,02 %; priemerná RPMN za úver 46,56 %; poskytnutá čiastka revolvingu 616,87 €; celková čiastka revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť 1 504,56 €; predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 63,32 %; ročná úroková sadzba revolvingu 76,21 %. Dňa 15.7.2011 bola predtlač podpísaná žalovanou, pričom bol vyplnený bod 6. označený ako „Údaje o schválenom revolvingovom úvere v Eur (nevypíňajte)“, konkrétne: poskytnutá čiastka úveru (úverový limit) 1 170 €; splatnosť úveru (počet splátok 42, splatnosť 20. dňa v mesiaci); mesačná splátka vrátane úrokov 62,69 €; celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 2 632,98 €; RPMN za úver 68,79 %; ročná úroková sadzba úveru 70,02 %; priemerná RPMN za úver 46,56 %; poskytnutá čiastka revolvingu 616,87 €; celková čiastka revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť 1 504,56 €; predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 70,02 %; ročná úroková sadzba revolvingu 76,21 %, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 9,25 %.

10. Žalovaná doložila do spisu listinu označenú ako „Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX“, ktorú vyhotovila dňa 15.7.2021, v ktorej je označená ako veriteľ a ako dlžník je uvedený žalobca a ďalej sú v nej uvedené údaje o schválenom úvere: výška úveru 1 170 €, splatnosť úveru 42 mesiacov, výška mesačnej splátky úveru 62,69 €, dátum splatnosti prvej splátky úveru 20.8.2011, dátum splatnosti poslednej splátky úveru 20.1.2015, periodicita splácania úveru - mesačná, dátum splatnosti splátky v priebehu periódy splácania - 20, celková výška úveru 1 170 €, RPMN úveru 68,79 %, priemerná RPMN 46,56 %, schválená výška revolvingu 704,23 €, zvýšenie celkovej výšky úveru po vykonaní revolvingu 704,23 €, výška mesačnej splátky úveru po vykonaní revolvingu 62,69 €, RPMN po vykonaní revolvingu 70,02 %, úverový limit 1 170 €, celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť 2 632,98 €, odplata za poskytnutie služby v zmysle Dohody o poskytnutí služby 168,17 €, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť pri každom revolvingu 1 504,56 €, ročná úroková sadzba revolvingu 76,21 %, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 9,25 %, dátum nadobudnutia platnosti a účinnosti zmluvy 15.7.2011.

11. Z odpovede žalovanej na žiadosť žalobcu zo dňa 29.10.2020 vyplýva, že k uvedenému dňu evidovala v rámci zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uhradených 42 mesačných splátok vo výške 62,69 €, pričom z dôvodu porušenia zmluvných dojednaní vznikli žalobcovi aj sankcie. Rovnaké skutočnosti žalovaná oznámila žalobcovi dňa 3.11.2020.

12. Z potvrdenia zamestnávateľa žalobcu T. zo dňa 26.11.2019 súd zistil, že uvedená spoločnosť na základe dohody o zrážkach zo mzdy v súvislosti so zmluvou č. XXXXXXXXXXXX vykonala žalovanému v období od 9/2018 do 10/2019 zrážky zo mzdy v celkovej výške 1 400 €. Táto suma bola zaslaná na účet spoločnosti V. s.r.o., ktorá konala na základe plnomocenstva za žalovanú a dňa 21.9.2018 požiadala zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy.

13. Žalobca doložil do spisu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, doručený súdu dňa 19.11.2019, ktorým sa domáhal, aby súd uložil žalovanej (označenej ako žalovaný 1/), povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy (a iných príjmov) uzavretej so zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.7.2011 a spomínanému zamestnávateľovi žalobcu (označenému ako žalovaný 2/) zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa uvedenej dohody. V návrhu uviedol, že dňa 13.7.2011 uzatvoril so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie revolvingového úveru vo výške 1 170 €. Žalobca túto zmluvu označil za bezúročnú a bez poplatkov, majúc za to, že neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. c/, f/ a j/ zákona č. 129/2010 Z.z. Žalobca bol v konaní zastúpený Spotrebiteľským centrom, so sídlom Andyho Warhola 33, Medzilaborce, IČO: 42 249 708. Z pripojeného spisu Okresného súdu Malacky sp. zn. 6Csp/54/2019, v rámci ktorého sa tento návrh žalobcu prejednával a rozhodol, súd zistil, že žalobca udelil uvedenému zástupcovi splnomocnenie na zastupovanie dňa 13.11.2019. Okresný súd Malacky uznesením zo dňa 27.11.2019 č.k. 6Csp/54/2019-18, v spojení s opravným uznesením zo dňa 8.2.2022 č.k. 6Csp/54/2019-37 návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovel.

14. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

16. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

17. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

19. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

20. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

21. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

22. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

23. Podľa § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

24. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy

(ďalej len „ZoSÚ“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

25. Podľa § 2 písm. a/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

26. Podľa § 2 písm. b/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

27. Podľa § 2 písm. d/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

28. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

29. Podľa § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

30. Podľa § 9 ods. 2 písm. g/ ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie.

31. Podľa § 9 ods. 2 písm. i/ ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru.

32. Podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

33. Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods. 1.

34. Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

35. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalovanou ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom bola dňa 15.7.2011 uzavretá písomná zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Pokiaľ žalobca tvrdil, že v danom prípade nedošlo k uzavretiu zmluvy v písomnej forme, ale len konkludentne, súd sa s týmto jeho názorom nestotožňuje. Je síce pravdou, že žalobca v bode 5. zmluvy (Údaje o požadovanom revolvingovom úvere) uviedol predpokladanú RPMN úveru vo výške 70,02 % a predpokladanú RPMN po poskytnutí revolvingu 63,32 % a žalovaná v bode 6. zmluvy (Údaje o schválenom revolvingovom úvere) uviedla RPMN úveru 68,79 % a predpokladanú RPMN po poskytnutí revolvingu 70,02 %, avšak hodnota RPMN nie je takou náležitosťou zmluvy, na ktorej by sa mohli zmluvné strany dohodnúť, a preto túto situáciu nemožno považovať za prijatie návrhu

žalobcu na uzatvorenie zmluvy so zmenami, teda za nový návrh v zmysle § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorý by následne musel žalobca v zmysle § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka opätovne písomne prijať. Hodnota RPMN zohľadňuje základné parametre poskytovaného úveru a je veriteľom vypočítaná mechanicky, pri ktorom výpočte sa vychádza zo vstupných údajov zadaných dlžníkom a postupuje sa podľa matematického vzorca uvedeného v ZoSÚ. Ak sa účastníci zmluvy dojednali na podstatných náležitostiach zmluvy o úvere, vykoná sa výpočet RPMN úveru podľa zákonom stanoveného matematického vzorca, zistená hodnota sa uvedie veriteľom do akceptácie návrhu dlžníka na uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere a to bez ohľadu na to, či samotný dlžník nejakú hodnotu RPMN úveru vo svojom návrhu uviedol alebo nie (tu súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 12.12.2018 sp. zn. 5Co/222/2018).

36. Právny vzťah medzi stranami sporu založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ZoSÚ), keďže žalovaná pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupovala ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalobca vystupoval ako spotrebiteľ, pretože mu bol poskytnutý úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania.

37. Žalobca sa v prvom petite žaloby domáhal určenia, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov. Jedná sa o žalobu podľa § 137 písm. d/ C.s.p., t.j. žalobu o určenie právnej skutočnosti, ktorú možno podať, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Námietku žalovanej, že takáto žaloba je v prejednávanej veci neprípustná, nakoľko otázka bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru predstavuje len predbežnú otázku vo vzťahu k žalobe na plnenie (na zaplatenie sumy 2 000,01 € titulom bezdôvodného obohatenia), súd vyhodnotil ako neopodstatnenú. Uvedená argumentácia žalovanej je totiž založená na tom, že v okolnostiach prejednávanej veci žalobca nemá na požadovanom určení naliehavý právny záujem, avšak v prípade žaloby v zmysle § 137 písm. d/ C.s.p. nie je vôbec potrebné naliehavý právny záujem preukazovať. Nevyhnutné je len to, aby možnosť podania takejto žaloby vyplývala z osobitného predpisu. Táto podmienka prípustnosti žaloby v danom prípade splnená bola, keďže ZoSÚ v § 11 ods. 4 výslovne ustanovuje, že spotrebiteľ sa môže pred súdom žalobou domáhať (okrem iného) aj určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru.

38. Po vyhodnotení vykonaných dôkazov súd dospel k záveru, že zmluva o revolvingovom úvere nemá všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere tak, ako ich určuje ustanovenie § 9 ods. 2 ZoSÚ účinného v čase uzavretia zmluvy.

39. Žalobca v prvom rade namietal, že v zmluve je nesprávne uvedená výška úveru, teda tvrdil absenciu náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. g/ ZoSÚ. Poukazoval na to, že reálne čerpal len sumu 1 001,83 € a nie sumu 1 170 € uvedenú v zmluve. V konaní nebolo sporné, že žalovaná si hneď pri poskytnutí úveru započítala voči pohľadávke žalobcu z úveru v sume 1 170 € pohľadávku vo výške 168,17 € titulom odplaty v zmysle Dohody o poskytnutí služby. Táto dohoda je obsiahnutá v bodoch 8.1 až 8.6 zmluvy o úvere. V bode 8.1 dohody je uvedené: „Predmetom tejto dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe žiadosti/zmluvy uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu za a) poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 168,17 € a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 87,36 € v prípade, ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu dlžník udeľuje veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto dohody o poskytnutí služby.“ Ďalej je v bode 8.4 dohody uvedené: Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti úveru je splatná dňom uzavretia tejto dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok, a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi za poskytnutie schválenej výšky úveru podľa čl. 2.3. zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. a) tejto dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty), a to ku dňu poskytnutia úveru dlžníkovi podľa čl. 2.3. zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu dlžníkovi. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok, a to pohľadávky dlžníka

voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa čl. 4.1. zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. b) tejto dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty), a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa čl. 4.3. zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet dlžníka uvedený v čl. 2 žiadosti/zmluvy.“

40. Žalovaná v konaní neunesla dôkazné bremeno, ktoré ju v zmysle § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ako dodávateľa zaťažovalo ohľadne toho, že zmluvné podmienky obsiahnuté v Dohode o poskytovaní služby boli so žalobcom individuálne dojednané. Na unesenie dôkazného bremena žalovanej v tomto smere totiž nestačí len to, že v dohode je vopred predtlačенý text, že jej uzavretie je dobrovoľné a že nie je podmienkou uzavretia úverovej zmluvy. Obzvlášť, ak je súdu z jeho úradnej činnosti známe, že spotrebiteľia o takýto druh služby reálne nežiadali, avšak keby predpripravenú formulárovú žiadosť o uzavretie takejto dohody nepodpísali, úver by im nebol poskytnutý, a teda nemali možnosť takéto služby odmietnuť. V súvislosti s vnucovaním takýchto dohôd spotrebiteľom súd poukazuje aj na argumentáciu uvedenú v rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 24.8.2022 sp. zn. 7CoCsp/32/2020. Súd zároveň dáva do pozornosti, že zmluvné podmienky uvedené v bodoch 8.1 a 8.4 (len s odlišnými odplatami) už súdy vyhlásili za neprijateľné (napr. Okresný súd Prešov v rozsudku z 30.1.2018 č.k. 12C/255/2016-54 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 21.8.2018 sp. zn. 22Co/44/2018). Zmluvné dojednania bodov 8.1 a 8.4 boli žalovanou vopred zakomponované do textu formulárovej zmluvy v takom znení, že bez ohľadu na to, či žalobca možnosť odkladu splátok niekedy v budúcnosti využije, žalovaná si odplatu vyúčtuje už v čase uzavretia zmluvy, resp. poskytnutia revolvingu. Takéto zmluvné dojednania, ktoré oprávňujú žalovanú na neprimerane vysokú odplatu za poskytnutie služby (v prípade úveru vo výške 2,68 násobku dohodnutej splátky, pričom odložené mohli byť maximálne 3 splátky), so splatnosťou ihneď pri poskytnutí úveru a jej jednostranné započítanie s úverovými prostriedkami na vyplatenie, spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto predstavujú neprijateľné zmluvné podmienky v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré sú absolútne neplatné podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Žalovanej preto nevzniklo voči žalobcovi právo na odplatu vo výške 168,17 €, a nemala tak ani žiadnu pohľadávku, ktorú by si mohla započítať voči pohľadávke žalobcu z úverovej zmluvy. Na základe uvedeného možno uzavrieť, že žalovaná poskytla žalobcovi úver len vo výške, ktorú reálne čerpal, teda 1 001,83 €. Za týchto okolností je potom dôvodná námietka žalobcu o nesprávne uvedenej výške úveru v úverovej zmluve.

41. Najvyšší súd Slovenskej republiky v odôvodnení judikátu R 49/2022 okrem iného uviedol, že na to, aby bolo možné konštatovať splnenie povinnosti veriteľa vyplývajúcej z ustanovenia § 9 ods. 2 ZoSÚ, musia byť údaje uvedené v spotrebiteľskej zmluve uvedené nielen formálne, ale zároveň musia byť aj úplné, určité, zrozumiteľné a správne. Týmto spôsobom zákonodarca chráni spotrebiteľa a naplňa účel sledovaný právnou úpravou spotrebiteľských zmlúv, ktorým je úplné informovanie spotrebiteľa o podmienkach v tomto prípade úverovej zmluvy v záujme ochrany slabšej zmluvnej strany. Správnosť údajov totiž nepochybne ovplyvňuje rozhodnutie spotrebiteľa vstúpiť do určitého záväzku. Zároveň spotrebiteľ musí mať možnosť zoznámiť sa so skutočným obsahom právneho úkonu, aby vedel, čo konkrétne je predmetom dojednania a aké sú jeho práva a záväzky z toho plynúce. Ak by sa pripustil výklad, že akýkoľvek údaj (teda aj chybný) uvedený v zmluve spĺňa podmienky § 9 ods. 2 ZoSÚ, stratilo by toto ustanovenie zmysel. Spotrebiteľ na základe správne v zmluve uvedených informácií o výške skutočne poskytnutého úveru, dostáva jasnú predstavu o celkovej hodnote svojho záväzku, o tom, čo vlastne spláca a akú sumu si skutočne požičal, ako aj to, akú má povahu jeho záväzok z hľadiska nákladov s ním spojených. Pokiaľ teda údaje predstavujúce obligatórne náležitosti spotrebiteľskej zmluvy nie sú uvedené v zmluve správne, nemožno hovoriť o splnení povinnosti podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom nesplnenie z neho vyplývajúcej povinnosti zákon striktnie sankcionuje tým, že spotrebiteľský úver sa stáva od počiatku bezúročný a bez poplatkov.

42. Žalobca ďalej namietal, že zmluva neobsahuje termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ) a termíny splátok istiny, úrokov a poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ). V zmluve sa v tejto súvislosti uvádza len skutočnosť, že splátok má byť 42 a že splátky sa platia mesačne, a to vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci. Nie je však uvedené, od kedy sa má začať platiť 42 mesačných splátok - či prvá splátka má byť uhradená už v mesiaci poskytnutia úveru, alebo až v nasledujúci mesiac a v dôsledku toho nie je možné ani len vyvodiť, dokedy má dlžník splátky splácať, teda kedy je splatná posledná mesačná splátka. Uvedené údaje predložená zmluva o spotrebiteľskom úvere vôbec

neobsahuje. Podmienky zmluvy tak neumožňujú ani len vyvodiť (nieto ešte nepochybné zistiť) termín splatnosti prvej a ani poslednej mesačnej splátky úveru a v dôsledku toho ani termín konečnej splatnosti úveru. Súd zdôrazňuje, že spomínané náležitosti musia byť uvedené priamo v zmluve o úvere, na ktorej pripájajú svoj podpis obe zmluvné strany a ktorá je výsledkom ich súhlasného prejavu vôle, a preto je nepostačujúce, ak tieto náležitosti uvedie veriteľ až po uzavretí zmluvy v ním dodatočne vyhotovenom oznámení o schválení úveru dlžníkovi. Súd v tejto spojitosti taktiež poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 26.9.2019 sp. zn. 9Co/55/2019, v ktorom tento uviedol, že účelom právnej úpravy náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v § 9 ZoSÚ je, aby mal spotrebiteľ všetky dôležité informácie ideálne v prehľadnej forme k dispozícii pred podpisom zmluvy, a aby mu tieto informácie umožnili urobiť informované rozhodnutie o tom, či vôbec zmluvu uzavrie alebo nie. Ich dodatočné poskytnutie či vydanie v akomkoľvek dokumente nie je spôsobilé zhojiť vady vlastnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere spôsobené ich absenciou, a to bez ohľadu na skutočnosť, že veriteľ prípadne tento dodatočne vydaný dokument alebo dokumenty vyhlási v zmluvných ustanoveniach za súčasť zmluvy o úvere. Na základe vyššie uvedeného súd uzatvára, že posudzovaná zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/ a k/ ZoSÚ.

43. Súd sa taktiež stotožňuje s tvrdením žalobcu o nesprávnom uvedení hodnoty RPMN v zmluve. Aj podľa názoru súdu je údaj o RPMN vo výške 68,79 % zjavne nesprávny, nakoľko nezodpovedá výške úrokovej sadzby predmetného úveru vo výške 70,02 % ročne. Výška RPMN nevyhnutne nemôže byť nižšia ako výška úrokovej sadzby, ktorá je jedným zo základných vstupov pre výpočet RPMN (k tomu porovnaj vyššie uvedený rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 26.9.2019 sp. zn. 9Co/55/2019). Je teda zrejmé, že hodnota RPMN je v zmluve uvedená nesprávne, a to v neprospech spotrebiteľa.

44. Žalobca napokon namietal, že úroková sadzba vo výške 70,02 % ročne je neprimerane vysoká a v rozpore s dobrými mravmi.

45. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzatvorenia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.7.2009 sp. zn. 1 MCdo 1/2009). Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku zo dňa 1.7.2010 sp. zn. 1 Cdo 57/2005 uviedol, že pri posudzovaní primeranosti dojednanej výšky úrokov pri peňažnej pôžičke treba prihliadnuť na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval, ako aj porovnať úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26.4.2012 sp. zn. 5 Cdo 26/2011 pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Krajský súd v Prešove v rozsudku zo dňa 25.4.2016 sp. zn. 8Co/152/2015 taktiež skonštatoval, že doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností.

46. V danom prípade je v zmluve uvedený úrok vo výške 70,02 % ročne, pričom zmluva bola uzatvorená dňa 15.7.2011 na 42 mesačných splátok, t.j. so splácaním po dobu 3 a pol roka. Súd z informácií Národnej banky Slovenska zverejnených na jej webovej stránke zistil, že priemerná úroková miera v mesiaci júl 2011 pre spotrebiteľské úvery od jedného do piatich rokov bola 10,98 % ročne. V zmluve bol dojednaný úrok 70,02 % ročne, teda viac ako šesťnásobne prevyšujúci priemerné porovnateľné úroky pri spotrebiteľských úveroch. Z tohto zistenia vyvodil súd právny záver o čiastočnej neplatnosti úverovej zmluvy v časti dojednania úroku z úveru pre rozpor dohody o výške úroku s dobrými mravmi podľa § 39 v spojení s § 41 Občianskeho zákonníka. Keďže úroková sadzba v zmluve o úvere je neplatným dojednaním, možno konštatovať, že v zmluve tento obligatórny údaj podľa § 9 ods. 2 písm.

i/ ZoSÚ absentuje (k tomu porovnaj napr. rozsudky Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25.8.2021 sp. zn. 4CoCsp/3/2021 a zo dňa 27.10.2021 sp. zn. 6Co/264/2019).

47. So zreteľom na to, že posudzovaná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/, g/, i/ a k/ ZoSÚ a RPMN je v nej uvedená v nesprávnej výške v neprospech spotrebiteľa, súd dospel k záveru, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a/ a b/ ZoSÚ. Vzhľadom na tento záver súd určil, že úver zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500005674, uzatvorenej dňa 15.7.2011 medzi žalobcom a žalovanou, je bezúročný a bez poplatkov.

48. Žalobca sa s poukazom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru taktiež domáhal voči žalovanej zaplata sumy 2 000,01 € titulom bezdôvodného obohatenia.

49. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

50. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

51. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

52. Vzhľadom na vyššie konštatovanú bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru, bol žalobca povinný vrátiť žalovanej len istinu tohto úveru. Žalobcovi mal byť podľa zmluvy o úvere poskytnutý úver vo výške 1 170 €, ako však súd skonštatoval vyššie, reálne mu bol vyplatený len vo výške 1 001,83 €.

53. Žalovaný spočiatku tvrdil, že na úver uhradil dokopy sumu 4 032,98 €, keď zrátal sumu 2 632,98 € predstavujúcu súčin 42 mesačných splátok po 62,69 € v zmysle zmluvy a sumu 1 400 € zrazenú mu zo mzdy. Žalovaná toto tvrdenie žalobcu popierala, keď uviedla, že uhradil len sumu 3 001,84 €, z čoho sumu 2 632,98 € predstavuje úhrada splátok a sumu 368,86 € úhrada sankcií za omeškanie so splácaním úveru. Namietala, že žalobca si sumu 1 400 € započítal dvakrát, prvýkrát v rámci uhradených splátok a druhýkrát ako zrážky zo mzdy v období od 09/2018 do 10/2019, hoci splátky boli v tom období uhrádzané práve formou zrážok zo mzdy.

54. Súd mal z potvrdenia žalovanej zo dňa 29.10.2020 vydaného na žiadosť žalobcu za preukázané, že žalobca k uvedenému dňu uhradil žalovanej všetkých 42 mesačných splátok po 62,69 €, teda sumu 2 632,98 €. Z potvrdenia zamestnávateľa žalobcu zo dňa 26.11.2019 ďalej vyplýva, že v období od septembra 2018 do októbra 2019 mu boli vykonané zrážky zo mzdy na úhradu pohľadávky žalovanej z predmetného úveru v celkovej sume 1 400 €. Uvedené potvrdenie ale nepreukazuje, že táto suma bola žalobcovi zrazená navyše popri ním uhradenej sume 2 632,98 €. Žalobca toto svoje tvrdenie ničím nepreukázal. Za týchto okolností súd vychádzal z toho, že predmetných 1 400 €, ktoré mu boli zrazené v spomínanom období, sú už zahrnuté v sume 2 632,98 €. Keďže v konaní nebolo sporné tvrdenie žalovanej, že žalobca uhradil ešte aj ďalších 368,86 €, súd dospel k záveru, že žalobcove úhrady na úver predstavovali dokopy sumu 3 001,84 €. S takouto celkovou výškou úhrad sa napokon stotožnil aj žalobca, keď uviedol, že úhrady vo vyššej sume preukázať nevie a následne v prevyšujúcej časti 1 031,14 € (4 032,98 € - 3 001,84 €) vzal žalobu späť.

55. So zreteľom na to, že žalobca uhradil žalovanej sumu 3 001,84 €, pričom zo strany žalovanej mu bola vyplatená istina úveru vo výške 1 001,83 €, suma 2 000,01 € predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovanej v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, konkrétne plnenie získané z neplatného právneho úkonu (k tomu porovnaj odôvodnenie judikátu R 14/2022). Súd sa nestotožňuje s názorom žalovanej, že žalobcom uhradená suma 368,86 € nemôže predstavovať bezdôvodné obohatenie žalovanej, pretože ide o sankcie s omeškaním žalobcu so splácaním úveru, konkrétne úroky z omeškania. Žalobkyňa v prvom rade ničím nepreukázala, že jej na úroky z omeškania vôbec vznikol nárok. Aj keby sa žalobca bol dostal so splácaním jednotlivých splátok úveru v ich časti pripadajúcej na istinu do omeškania, žalovanou tvrdená suma 368,86 € by bola zjavne nesprávna, keďže nezohľadňuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

56. Žalovaná sa ďalej v konaní bránila námietkou premlčania práva žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Namietala premlčanie všetkých úhrad vykonaných žalobcom pred 11.11.2017, teda viac ako 3 roky pred podaním žaloby na súd.

57. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

58. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

59. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

60. Pre premlčanie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia platí špeciálna úprava uvedená v ustanoveniach § 107 Občianskeho zákonníka. V prvom odseku tohto ustanovenia je upravená tzv. subjektívna premlčacia doba, a to dvojročná a v odseku druhom objektívna premlčacia doba, a to trojročná, resp. v prípade úmyselného bezdôvodného obohatenia desaťročná. Obidve tieto doby sú na sebe nezávislé a ich vzájomný vzťah je taký, že keď uplynie ktorákoľvek z nich, právo sa premlčí a ak je vznesená námietka premlčania, nemožno premlčané právo oprávnenému priznať.

61. V súvislosti s objektívnou premlčacou dobou súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.2.2022 sp. zn. 7Cdo 268/2021, zverejnené ako judikát R 15/2022, ktorého právna veta znie: „Analogická aplikácia desaťročnej objektívnej premlčacej doby súdmi Slovenskej republiky pri práve spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka) získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, je právnym dôsledkom prednosti rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-485/19 zo dňa 22. apríla 2021 v právnom poriadku Slovenskej republiky.“ Najvyšší súd Slovenskej republiky v odôvodnení tohto rozhodnutia okrem iného uviedol, že rozsudky Súdneho dvora EÚ majú prednosť pred vnútroštátnymi prameňmi práva a v rozsahu, v ktorom im vnútroštátne právo odporuje, má súd povinnosť zdržať sa aplikácie konfliktného vnútroštátneho práva. Vzhľadom na to, že podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ C-485/19 z 22.4.2021 zásada efektivity bráni vnútroštátnej úprave objektívnej trojročnej premlčacej lehoty, je nevyhnutné na spotrebiteľský typ nárokov, ktorý je harmonizovaný právom Európskej únie, subsidiárne uplatňovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu lehotu na vydanie bezdôvodného obohatenia (a to bez skúmania zavinenia).

62. Vychádzajúc z vyššie uvedeného súd v prejednávanej veci aplikoval desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu, ktorá v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka začína plynúť odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo. Keďže v danom prípade 10 rokov neuplynulo ani len od uzavretia úverovej zmluvy (15.7.2011) do podania žaloby (11.11.2020), je zjavné, že žaloba bola podaná v rámci objektívnej premlčacej doby.

63. Pokiaľ ide o dvojročnú subjektívnu premlčaciu dobu na vydanie bezdôvodného obohatenia, táto podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka začína plynúť od okamihu, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Súd v tejto spojitosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.9.2021 sp. zn. 5 Cdo 29/2021, zverejnené ako judikát R 14/2022, ktorého právna veta znie: „Pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktoré je bezúročné a bez poplatkov, je podstatná skutočná vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemá (nemal) plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve.“ Ako vyplýva z odôvodnenia tohto rozhodnutia, najvyšší súd vychádzajúc z vyššie uvedeného napokon uzavrel, že podstatnou skutkovou okolnosťou, ktorú by sa mal spotrebiteľ dozvedieť, aby mu začala plynúť subjektívna premlčacia lehota, je vedomosť o tom, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ďalej uviedol, že pri skúmaní momentu, kedy spotrebiteľ nadobudol vyžadovanú skutočnú (preukázanú) vedomosť o tejto podstatnej skutkovej okolnosti, je potrebné si uvedomiť, že ide o subjektívny okamih, v ktorom sa spotrebiteľ dozvie také skutkové okolnosti, ktoré mu umožnia uplatniť svoje práva v súdnom konaní žalobou o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď sa jeho právo stalo nárokom

(actio nata). Rozhodujúce nie je, či možnosť dozvedieť sa tieto skutočnosti mal už skôr. Vychádzať treba z reálneho momentu, kedy sa spotrebiteľ dozvedel o tom, že veriteľ sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil.

64. V prejednávanej veci sa žalobca v súvislosti so začiatkom plynutia subjektívnej premlčacej doby obmedzil len na tvrdenie, že „splňa dvojročnú subjektívnu premlčaciu dobu“ a že jeho nárok nie je premlčaný. Súd však z pripojeného spisu Okresného súdu Malacky sp. zn. 6Csp/54/2019 zistil, že žalobca dňa 13.11.2019 splnomocnil Spotrebiteľské centrum, so sídlom Andyho Warhola 33, Medzilaborce, IČO: 42 249 708, na zastupovanie v uvedenom konaní, ktoré potom dňa 19.11.2019 podalo v mene žalobcu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom sa poukazovalo aj na bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného revolvingového úveru zo zmluvy č. 8500005674. Keďže spomínané plnomocenstvo bolo právnomu zástupcovi žalobcu udelené dňa 13.11.2019, súd nemal pochybnosti o tom, že žalobca bol už v uvedený deň svojim právnym zástupcom o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru riadne informovaný. V konaní ale nebolo žalovanou preukázané, že by sa žalobca o týchto skutkových okolnostiach dozvedel skôr (žalovaná takéto skutočnosti ani len netvrdila). Súd preto vychádzal z toho, že dvojročná subjektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia začala žalobcovi plynúť odo dňa 13.11.2019 a keďže tento podal žalobu už 11.11.2020, je zjavné, že tak urobil včas.

65. Vzhľadom na to, že právo žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je premlčané, súd žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi z tohto titulu sumu 2 000,01 €, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

66. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

67. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

68. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

69. Podľa § 256 ods. 1 C.s.p., ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

70. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd vzal zreteľ na to, že predmetom konania bolo jednak určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a tiež vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 3 031,15 €. Pre účely určenia pomeru úspechu strán v spore súd vychádzal z toho, že každý z týchto nárokov predstavuje 50 % z celkového predmetu konania. Žalobca mal plný úspech v časti určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ ide o nárok na zaplatenie sumy 3 031,15 €, žalobca vzal žalobu späť v časti sumy 1 031,14 € z dôvodu, že nevie preukázať svoje úhrady žalovanej v uvedenej výške. V tejto časti preto procesne zavinil zastavenie konania žalobca, čo je treba vyhodnotiť ako procesný úspech žalovanej v časti 17,01 % (34,02 % : 2) z predmetu konania. Vo zvyšnej časti týkajúcej sa sumy 2 000,01 € bol úspešný žalobca, čo predstavuje 32,99 % (65,98 % : 2) z predmetu konania. Celkový úspech žalobcu potom predstavuje 82,99 % (50 % + 32,99 %) a žalovanej 17,01 %. V konaní tak bol úspešnejší žalobca, ktorému preto súd priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 65,98 % (82,99 - 17,01). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody)

a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a/ sa týkajú procesných podmienok,

b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov). Na exekučné konanie je kauzálny príslušný Okresný súd Banská Bystrica (§ 49 Exekučného poriadku).